

Bemærkninger til lovforslaget

Motivering for lovforslaget

Forslaget har to hovedformål.

Det ene går på, at jord skal kunne erhverves uden købesum. Det ville lette generationsskiftet og sikre, at den kapitalsvage også får en chance. Det vil først og fremmest være en fordel for de unge, den kommende generation, som venter på at komme i gang.

Forslaget vil have betydning både for den, der vil begynde erhvervsmæssig virksomhed, som den, der ønsker at erhverve sig en bolig.

Det andet går på, at alle fremtidige værdistigninger på jord bliver inddraget, således at det offentlige, fortrinsvis staten, får en indtægt, der vil medføre, at behovet for udskrivning af anden form for offentlig indtægt tilsvarende vil falde.

Hvis man ser på den udvikling, der har fundet sted, så er den præget af en betydelig vækst i jordværdierne især i byerne og omkring disse. Dette er ikke så mærkeligt, når man på den ene side tager i betragtning, at jordens mængde er konstant, medens efterspørgslen efter jord stiger som følge af flere mennesker og større købekraft. Ved den kommende vurdering vil det formentlig vise sig, at kun ca. 10 pct. af de samlede jordværdier kan henføres til jord benyttet til landbrugsformål.

Forslagsstillerne vil gerne understrege, at de ubetinget er tilhængere af den private ejendomsret for så vidt angår værdier, som det enkelte menneske selv har skabt.

Forslagsstillerne vil også gerne understrege, at de ikke er tilhængere af, at man påberåber sig ejendomsret til værdier, som man ikke selv har skabt, men som er skabt af samfundet gennem dets udvikling gennem tiderne.

Forslaget bygger i øvrigt på det princip, at det er staten, som ejer jorden, men lejer den ud. Af forslaget fremgår det ganske klart, at man ønsker, at der sikres skødehaveren en ubetinget brugsret og testationsret m. v. under forudsætning af overholdelse af de kontraktlige forpligtelser.

Det fremgår ligeledes af forslaget, at det kun er jorden, som skødehaveren lejer af staten. Det vil

sige, at bygninger, maskiner m. v. er de almindelige regler for privat ejendomsret undergivet.

Det er ofte blevet sagt, at jordmonopolet er moderen til alle andre monopoler. Det foreliggende forslag bygger på denne filosofi, men tilsigter i øvrigt som sit fornemste mål i første omgang at gennemføre en pragmatisk jordreform, der vil gøre det mere attraktivt og rentabelt at udnytte jorden effektivt og rationelt til erhverv og boligformål.

Det skal erkendes, at de provenumæssige virkninger med udgangspunkt i den nuværende situation nok er til at overse, eftersom jordprisstigningerne ikke er fremherskende for øjeblikket, specielt ikke for landbrugsjorden. Det skulle måske på sin vis gøre det nemmere at komme igennem med en reform, når der ikke lige omkring hjørnet lurer de store spekulationsgevinster ved fremtidige værdistigninger.

Det skal tilføjes, at en gennemførelse af forslaget i øvrigt vil medføre, at afkastet af de fremtidige værdistigninger vil tilfalde staten. Jorden vil ikke længere få nogen større værdi som følge af forventede værdistigninger.

Man kan også se forslaget under den synsvinkel, at forslagsstillerne vel ønsker en nationalisering, men ikke en socialisering, hvilket nærmere skal forstås således:

Ved en nationalisering af jordværdierne forstår forslagsstillerne, at disse værdier gøres til fælles eje, og at udbyttet af disse værdier tilfalder samfundet som udtryk for, at disse værdier er skabt af os alle i fællesskab.

Ved en socialisering, som forslagsstillerne ikke er tilhængere af, forstås, at det er staten, der overtager driften af jorden. Det tror forslagsstillerne ikke at der kommer noget godt ud af, fordi det i høj grad vil fjerne incitamentet til at foretage en ekstra indsats.

Man skal også notere sig, at en jordrentesvarelse, i modsætning til en indkomstbeskatning f. eks., ikke påvirkes af den enkeltes indsats. Man får med andre ord lov til at beholde merudbyttet af sin merindsats.